

Sommerfugledalen

De stiger op, planetens sommerfugle
som farvestøv fra jordens varme krop,
zinnober, okker, guld og fosforgule
en sværm af kemisk grundstof løftet op.

Erl dette vingeflimmer kun en stime
af lyspartikler i et indbildt syn?
Er det min barndoms drømte sommertime
splintret som i tidsforskudte lyn?

Nej, det er lysets engel, som kan male
sig selv som sort Apollo mnemosyne,
som ildfugl, poppelfugl og svalehale.

Jeg ser dem med min slørde fornuft
som lette fjer i varmedisens dyne
i Brajčinodalens middagshede luft.

I Brajčinodalens middags hede luft,
hvor al erindring smuldrer, og det hele
i lysets sammenfald med plantedele
forvandler sig fra duftløshed til duft,

går jeg fra blad til blad tilbage
og sætter dem på barndomslandets nælde,
naturens mest guddommelige fælde,
der fanger hvad der før fløj væk som dage.

Her sidder admiralen i sit spind,
mens den fra forårsgrøn, forslugen larve
forvandler sig til det vi kalder sind,

så den som andre somres sommerfugle
kan hente livets tætte purpurfarve
op fra den underjordisk bitre hule.

Op fra den underjordisk bitre hule,
hvor kældermørkets første drømmekryb
og al den grusomhed, vi helst vil skjule,
lagger bunden under sindets dyb,

op stiger Morfeus, dødninghoved, alle,
der vender aftensværmer siden ud,
og viser mig, hvor blødt det er at falde
ned i det askegrå og lignende gud.

Kålsommerfuglen fra en eng i Vejle,
den hvide sjæl, som har en tegning malet
af altings flygtighed på vingens spejle,

hvad vil den her i denne dystre luft?
Er det den sorg, mit liv har overhalet,
som bjergbuskadset dækker med sin duft?

Som bjergbuskадset dækker med sin duft,
at blomstringen har rod i alt det rådne,
det skygefulde, filtrede og lådne,
en vild og labyrintisk uformuft,

kan sommerfuglen med sin flagren dække,
at den er bundet til insektets krop,
man tror det er en blomst der flyver op,
og ikke denne billedstorm på række,

som når en sværmer, spinder, måler, ugle,
der hvirveler farvens tegnfigur forbi,
tilkaster os en gåde som skal skjule,

at alt hvad sjælelivet har at have
hinsides alt er sorgens symmetri
som blåfugl, admiral og sørgekåbe.

Som blåfugl, admiral og sørgekåbe
i farvens periodiske system
ved hjælp af blot den mindste nektardråbe
kan løfte jorden op som diadem,

som de i farvens klare sorgløsheder,
lavendel, purpur, brunkulsorte,
præcist indiejer sorgens skjulesteder,
skønt deres glædesliv er alt for korte,

kan de med deres sommerfuglesnabel
opsuge verden som en billedfabel,
så let som med et kærténgs glideflugt,

til alle glimt af kærlighed er brugt,
kun glimt af skræk og skønhed går i ring,
som påfugloje flagrer de omkring.

Som påfugløje flagrer de omkring,
jeg tror jeg går i paradisets have,
mens haven synker ned i ingenting,
og ordene, der før var til at stave,

op løser sig i falske øjepletter,
dukatfugl, terningfugl og Harlekin,
hvis øglerord om kiselhvide nætter
forvandler dagens lys til måneskin.

Her gror de stikkelsbær- og slænbuske,
som ligegyldigt hvilke ord du spiser
gør livet sommerfuglelet at huske.

Skal jeg måske forpuppe mig og måbe
ved alt, den hvide Harlekin fremviser
og foregøller universets tåbe.

Og foregøller universets tåbe
sig selv, at der er andre verdner til,
hvor guderne kan både gø og råbe
og kalde os tilfældigt terningspil,

så mind mig om en sommerdag på Skagen,
da engblæffuglen under parningsflugten
fløj rundt som himmelstumper hele dagen
med ekko af det blå fra Jammerbugten,

mens vi, der bare lå fortapt i sandet,
så talrige som nu kun to kan være,
fik kroppens elementer sammenblandet

af jord som havs og himmels mellemting,
to mennesker, der overlod hinanden
et liv der ikke dør som ingenting.

Et liv der ikke dør som ingenting?
 Hvordan hvis vi i alt det menneskeskabte,
 naturens sidste selvoptagne spring,
 må se os selv i det på forhånd tabte,

må se den mindste stump af kærligheden,
 af lykken i en formålsøs proces,
 gå ind i billedet af menneskeheden
 som græsset, selv når det er gravens græs.

Hvad skal vi med den store atlasspinder,
 hvis vingefang udbreder jordens kort,
 den ligner mest det hjernespind af minder,

vi kysser som ikoner af de døde,
 med smag af dødens kys, der rev dem bort.
 Hvem er det der fortryller dette møde?

Hvem er det der fortryller dette møde?
 Er det min hjerne, som er blev og grå,
 der selv får lysets farver til at gløde
 som andet end den sommerfugl jeg så.

Jeg så Auroras stænk af paprika,
 dens blege skær af pebergrå savanne,
 og tidsselfulgens træk fra Afrika
 den lige vej til Jordens vinterlande.

Jeg så en månemålers fine rids,
 de små halvmåneformers sorte rande,
 der sad på universets vingespids.

Og det jeg så var ikke kun forfløjne
 syner, som en hjerne selv kan blande
 med strejf af sjælefred og søde løgne.

Med strejf af sjælefred og søde logne,
med dunet skær af grøn smaragd og jade
kan irislarvene, der selv er nøgne,
efterlignе piletræets blade.

Jeg så dem æde deres eget billede,
som så blev foldet sammen til en puppe,
til sidst hængt op som det det forestilled,
et blad blandt andre blade i en gruppe.

Når sommerfuglen med sit billedsprog
kan overleve bedre ved at stjæle,
hvorfor skal jeg så være mindre klog,

hvis det kan dulme angstens for det øde
at kalde sommerfuglene for sjæle
og sommersyner af forsvundne døde.

Og sommersyner af forsvundne døde,
hvætjørnens sommerfugl, der svæver
som en sky af hvitt med stænk af røde
blomsterspor, som lyset sammenvæver,

min bedstemor i havens tusind favne
af gyldenkak, levkøj og brudeskør,
min far, der lærte mig de første navne
på alt hvad der må krybe, før det dør,

går med mig ind i sommerfugledalen,
hvor altting kun er til på denne side,
hvor selv de døde hører nattergalen,

dens sangs har en sært bedrøvet svingen
fra ingen lidelse til det at lide,
mit øre svarer med sin døve ringen.

Mit øre svarer med sin døve ringen,
mit øje med sit indadvendte blik,
mit hjerte ved, at jeg er ikke ingen,
men svarer med det kendte lille stik.

Jeg spejler mig i frost- og løvfaldsmåler
en aften i novembers egekrat,
de reflekterer månelysets stråler
og leger solskin i den mørke nat.

Jeg spejler mig i deres puppedvale,
hvorfra de nådesløst befries, når nøden
er størst i kuldens spejlbelaagte sale,

og det jeg ser ved selvsyn, spejlets nøgne,
fortable blik, er ikke bare døden,
det er døden som med egne øjne.

Det er døden som med egne øjne
vil se sig selv i mig, som er naiv,
en indfødt, som er bundet til den nøgne
selvindsigt i dét der kaldes liv.

Jeg leger derfor gerne skovhvidvinge
og sammensmelter ord og fænomener,
jeg leger perlemåler for at bringe
alverdens leveformer ind i én.

Så jeg kan svare døden, når den kommer:
jeg leger sandrandøje, tør jeg håbe,
at jeg er billede på evig sommer?

Jeg hører godt, du kalder mig for ingen,
men det er mig, der svøbt i kejserkåbe
ser dig an fra sommerfuglevingen.

Ser dig an fra sommerfuglevingen,
det gør jo kun lidt sommerfuglestov,
så fint som intet skabt af ingen,
et svær på fjerne stjerneformers løv.

Det hvirvles op som lys i sommervinden,
som glimt af perlemor og is og ild,
så alt hvad der er til i sin forsvinden
forbliver sig selv og aldrig farer vild,

så det som ildfugl, iris, isblæfugl
gør regnbuen til Jordens sommerfugl
i Jordens egen drømmesynske sfære,

et digt som nældens takvinge kan bære.
Jeg ser, at støvet løfter sig en smule,
de stiger op, planetens sommerfugle.

De stiger op, planetens sommerfugle
i Brajčinodalens middagshede luft,
op fra den underjordisk bitte hule,
som bjergbuskådset dækker med sin duft.

Som blæfugl, admiral og sørgekåbe,
som påfugløjne flagrer de omkring
og foregøgler universets tåbe
et liv der ikke dør som ingenting.

Hvem er det der fortryller dette møde
med strejf af sjælefred og såde løgne
og sommersyner af forsvundne døde?

Mit øre svarer med sin døve ringen:
Det er døden som med egne øjne
ser dig an fra sommerfuglevingen.

Det. Det var det. Så er det begyndt. Det er. Det bliver ved. Bevæger sig. Videre. Bliver til. Bliver til det og det og det. Går videre end det. Bliver andet. Bliver mere. Kombinerer andet med mere og bliver ved med at blive andet og mere. Går videre end det. Bliver andet end andet og mere. Bliver noget. Noget nyt. Noget stadig mere nyt. Bliver i næste nu så nyt som det nu kan blive. Fører sig frem. Flanerer. Berører, berøres. Indfanger løst materiale. Vokser sig større og større. Øger sin sikkerhed ved at eksistere som mere end sig selv, får vægt, får fart på, får fat på mere i farten, går frem for andet, ud over andet, som opsamles, opsluges, hurtigt belastes med det som kom først, så tilfældigt begyndte. Det var det. Så anderledes nu det er begyndt. Så forandret. Allerede forskel på det og det, eftersom ingenting er, hvad det var. Allerede tid mellem det og det, mellem her og der, mellem før og nu. Allerede rummets udstrækning fra det til det andet, til mere, til noget, noget nyt, som nu, i dette nu, var, som i næste nu er og bliver ved. Bevæger sig. Fylder. Er allerede nok i sig selv til at skelne mellem ydre og indre. Spiller, changerer, hvirvler. I det ydre. Og tænner i det indre. Får kerne, substans. Får overflade, brydringer, overgange, undergange, parring mellem enkelte dele, fri turbulens. Tager en vending, en helt anden vending. Vender og drejer, vendes og drejes. Og følger en udvikling op. Søger en form. Griber tilbage i tiden. Drejning efter drejning får en anden drejning. Tages op til fornyet behandling. Vending efter vending turneres. Får struktur i ustændelig søgen efter struktur. Variationer i det indre tilføres stof fra det ydre.ændrer karakter. Lokaliserer behov, fordeler i gangværende funktioner på nye funktioner. Fungerer for at fungere. Fungerer for at andet kan fungere og fordi noget andet fungerer. I hver funktion et behov for nye funktioner i nye variationer. Demaskering af endnu omkringfarende løst materiale som katalysator for alt det allerede alt for faste, det som har fundet sin egen inert og mistet sin tilbøjelighed for frie forbinder. Behov for fremmed energi til de sluttede dele. Uudtømmelig energi. Fremmed elan. Det var det der skulle til. Skal til. Det der får det andet til at gøre noget andet, nogen uforbeholdent. Tvinger til uhæmmet opbrud. Tvinger det træge til fart. Tvinger det hele til at ske. Det sker.

"Det"

Det ville aldrig være sket uden det fremmede. Det ville aldrig være kommet nogen vegne uden det fjendtlige. Det og det og det ville fungere perfekt, men uden spænding, uden kraft, uden at sætte sine enkelte dele, sine regler på spil. Uden fremstød. Uden forvirring. Uden fejl og sidespring, fælder og muligheder. Det, der ikke væren, ville aldrig få væsen, hvis ikke det væsensforskellige eksisterede og fra sit overskud uddelte døden så langsomt, at den ligner liv, imens holder livet fiktionen i gang. Imens står solen op, går solen ned. Lys og mørke skifter. Det lysner, klarer op, blænder op og ligger klart i dagen, klar til at afdæmpes, afskygges, afkøles, mørkne, forputte sig. Himmel er midlertidig himmel, og midlertidig mørk. Stjerner prikker afstande ud og camouflerer det tomme, brænder så længe det varer. Eller mørket er totalt og det tomme dækket ind med skyer, mørke skjult med mørke, midlertidig nat mod en midlertidig himmel istedet for ingenting, minder om det som er længere fremme end fremtiden. Efter. Efter. Så længe det varer. I dette nu. I næste sætter afstanden ind som et lyn mellem mørke og mørke. Udladninger, storme, kemi camouflerer det statiske. Dette harmoniske minde om ingenting, om mørke uden mørke, om himmel uden himmel og om tomhed uden manglende tomhed, dette ingenting, denne harmoni af harmoniske harmonier camoufleres med frihed. Dækkes ind af fiktionen. Holdes uden for livet hvor solen står op og solen går ned. Så fri af konflikt formulerer sin stabile model. Så ligefrem ømt, så følsomt, som kun et liv formulerer sin varighed, sine eneste bevægelser. Solen står op. På en slette af lys går de hvide skyer i drift. I et skred af lys tumles de farveløse tåger omkring og fortættes til vandskikkelses, verdensvante, fæstnet i skiftende farve. Flanerer. Bevæger. Og bevæger sig. På må og få. Forsøgsvis. Søger en form. Former en form, der former en form. Går videre end det. Fastholder fiktionen. Søger et ikke-liv, der ikke er død. Spiller en rolle. Er ikke til at kende. Går op i sine roller og udelukker tomheden. Forholder sig frit til det fremmede, fjendtlige ved at være fremmed for sig selv. Har det i sig. Refererer til det fjendtlige, udenforstående ved at stå inde for det. Indebære. Indforstå. Indenfor spillets regler placere det ufravendelige brud på disse regler som om det var en regel. Som om den ufravendelige død var en selvfølgelig vending. Der blot skulle turneres rigtigt. Død hvor er nu dit brud? Så anderledes nu da systemet fanger. Så fri.

tervaller hvis længde der ikke er følsomhed for. Ikke engang er en ømhed for. Når solen slukkes, er liv eller død for længst det samme som det altid har været. Det. Når solen slukkes er solen befriet for alt. Og det. Det var det. Imens, indimellem mens solen endnu har overskud nok til at uddele døden så langsomt, at den ligner liv, imens holder livet fiktionen i gang. Imens står solen op, går solen ned. Lys og mørke skifter. Det lysner, klarer op, blænder op og ligger klart i dagen, klar til at afdæmpes, afskygges, afkøles, mørkne, forputte sig. Himmel er midlertidig himmel, og midlertidig mørk. Stjerner prikker afstande ud og camouflerer det tomme, brænder så længe det varer. Eller mørket er totalt og det tomme dækket ind med skyer, mørke skjult med mørke, midlertidig nat mod en midlertidig himmel istedet for ingenting, minder om det som er længere fremme end fremtiden. Efter. Efter. Så længe det varer. I dette nu. I næste sætter afstanden ind som et lyn mellem mørke og mørke. Udladninger, storme, kemi camouflerer det statiske. Dette harmoniske minde om ingenting, om mørke uden mørke, om himmel uden himmel og om tomhed uden manglende tomhed, dette ingenting, denne harmoni af harmoniske harmonier camoufleres med frihed. Dækkes ind af fiktionen. Holdes uden for livet hvor solen står op og solen går ned. Så fri som kun en konflikt formulerer sin stabile model. Så ligefrem ømt, så følsomt, som kun et liv formulerer sin varighed, sine eneste bevægelser. Solen står op. På en slette af lys går de hvide skyer i drift. I et skred af lys tumles de farveløse tåger omkring og fortættes til vandskikkelses, verdensvante, fæstnet i skiftende farve. Flanerer. Bevæger. Og bevæger sig. På må og få. Forsøgsvis. Søger en form. Finder et spil. Spiller en rolle, former et spil, i en stærk kontinuerlig termik ruller de træge dampes over himlen som om der var tale om frihed. Altså er der tale om frihed. Solen står op og solen går ned. Et systematisk spil. En mere virkelig himmel.

Det tøver. Det finder et sted i verden og tøver i en anden verden. Et sted, f.eks. netop det sted, hvor Stillehavet ruller en to tre kontinenter ind mod Atlanterhavet, og omvendt. F.eks. Men tøver i en anden verden. Det rejser sig, kaster sig ud i begyndelsen, slår hurtigt over i skum og sprøjer det ud i forfinede detaljer emmas-

Det brænder. Det er solen der brænder. Så længe det varer at brænde en sol. Så længe før og så længe efter de tider der måles i liv eller død. Brænder solen sig selv. Brænder op. Engang. Engang. In-